

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 5 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 249.

Kraków, piątek 25 października 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy dołączony zostanie znaczek pocztowy na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Spotkanie Hitlera z gen. Franco

We Francji, 24 października.

Kancelarz Hitler odbył wczoraj spotkanie z szefem państwa Hiszpanji generalissimumem Franco na granicy hiszpańsko-francuskiej. W rozmowie, przeprowadzonej w duchu koleżeńskości sojuszu, łączącego obydwie narody, wziął udział minister spraw zagran. Rzeszy von Ribbentrop oraz hiszpański minister spraw zagran. Serrano Suner.

Hendaye, 24 października. Spotkanie Kancelarza Hitlera z szefem państwa, generalissimumem Franco, odbyło się w Hendaye, małym miasteczku, położonym w malowniczej zatoce u ujścia Bidasoa. Dworzec był bogato udekorowany flagami niemieckimi i hiszpańskimi oraz kwiatami.

Dzień był typowo jesienny, niemniej jednak pogoda była korzystna. Poprzez rzekę graniczną widać się domy miasta hiszpańskiego Irun, które podczas hiszpańskiej wojny domowej tak bardzo ucierpiało. Wówczas można było z małego dworca w Hendaye obserwować walkę o Irun, toczącą się na drugiej stronie zatoki i rzeki.

Obecnie cicho jest w tym zakątku, gdzie zatoka Biskajska najgłębiej wdziera się w kontynent. Cicho jest w tym spokojnym kraju Basków, ponieważ większa część uchodźców hiszpańskich i francuskich już przewalowała się po ostatnich wydarzeniach.

Po drodze do Hendaye nie można niczego zauważyć, co by wskazywało na historyczne przyjęcie francuskiego zastępcy pre-

miera Laval'a w małej wsi nad Loarą, w której odbyła się ta domiśna rozmowa. Odnosi się raczej wrażenie, że mieszkańcy najbliższej ulicy nie wiedzieli o historycznej scenie, która rozgrywała się tuż obok.

Na krótko przed przybyciem pociągu gen. Franco na dworzec, kancelarz Hitler opuścił swój pociąg, który przybył nieco wcześniej. Wraz z Führerem wysiadł minister spraw zagranicznych von Ribbentrop, który wsiadł do pociągu Führera po drodze.

Führer przeszedł w otoczeniu feldmarszałka Keitela i feldmarszałka von Brauchitscha przed frontem bataljonu honorowego. Bezpośrednio potem, wśród dźwięków hiszpańskiego hymnu narodowego nadjechał pociąg szefa państwa hiszpańskiego, w otoczeniu którego znajdował się nowy minister spraw zagranicznych Serrano Suner i obrońca Alkazaru, Moscardo.

Führer, który oczekiwał szefa państwa hiszpańskiego na dworcu, powitał gen.

Franco, gdy ten wysiadł ze swego pociągu. Następnie Führer przywitał się z hiszpańskim ministrem spraw zagranicznych Serrano Sunerem, a szef państwa hiszpańskiego przedstawił Führerowi członków swego otoczenia; hiszpańskiego ambasadora w Berlinie gen. Espinosa de los Monteros, szefa gabinetu wojskowego gen. Uquiano, szefa gabinetu cywilnego Momoza Aquilar, szefa protokołu barona de los Torres, generalnego dyrektora oddziału prasowego Gimenez Arrau i dyrektora agencji E. F. E. Gallego. Poza tym przybył również niemiecki ambasador w Madrycie, von Stohrer.

Następnie Führer przedstawił szefowi państwa hiszpańskiego przybyłe na jego powitanie osobistości niemieckie, a mianowicie: ministra spraw zagranicznych von Ribbentropa, naczelnego dowódcę wojsk lądowych feldmarszałka von Brauchitscha, szefa naczelnej komendy armji niemieckiej feldmarszałka Keitela, szefa prasowego dr Dietricha, Reichsleitersa Bormana, gene-

rała-pułkownika Dollmana, generała-porucznika Bodenschafta i podsekretarza stanu Gaussa.

Z kolei Führer wraz z szefem państwa hiszpańskiego przeszedł przy dźwiękach hiszpańskiego hymnu narodowego przed frontem bataljonu honorowego, poczem zaprosił go do wagonu konferencyjnego, gdzie natychmiast rozpoczęły się narady.

W ciągu wieczora gen. Franco był gościem u Führera w wagonie salonowym na małym przyjęciu, w którym wziął udział szereg osobistości hiszpańskich i niemieckich. Po zakończeniu rozmowy Führer wraz z gen. Franco przeszedł przed frontem bataljonu honorowego i towarzyszył swemu gościowi do pociągu, specjalnego, u którego drzwi pożegnał się serdecznie z gen. Franco.

Pociąg specjalny szefa państwa hiszpańskiego opuścił następnie zwołna dworzec, podczas gdy orkiestra bataljonu honorowego grała hiszpański hymn narodowy.

Niemiecko-rumuński układ przesiedleńczy.

(S) Bukareszt, 24 października. Późnym wieczorem dnia 22 października został podpisany niemiecko-rumuński układ w sprawie przesiedlenia ludności, pochodzenia niemieckiego, z Bukowiny południowej i Dobruży.

Odnośny akt podpisali ze strony niemieckiej: pełnomocnik rządu niemieckiego — konsul generalny W. Rodde i pełnomocnik królewskiego rządu rumuńskiego minister J. Broszu. Rokowania miały przebieg pomyślny. Po podpisaniu układu odbyło się w lokalach niemieckiego poselstwa w Bukareszcie przyjęcie dla członków obydwu delegacji, wydane przez posła Rzeszy dra Fabriciusa. W czasie tego przyjęcia wniesiono toasty oraz wygłoszono przemówienia, w których podniesiono gospodarcze i polityczne znaczenie tego układu.

Klub „Carlton“ w Londynie pod gradem bomb.

(=) Madryt, 24 października. Klub „Carlton“, główny punkt zborny najekskluzywniejszej, konserwatywnej i arystokratycznej klasy Wielkiej Brytanji, został zbombardowany licznymi bombami niemieckimi.

W czasie bombardowania szereg wybitnych konserwatystów bawił albo w sali jadalnej klubu przy kolacji, albo w salach towarzyskich. Wśród obecnych znajdował się główny działacz partji konserwatywnej, kapitan Margisson, oraz sekretarz finansowy ministerstwa wojny sir Victor Warrender.

Rzucili się oni — jak donoszą z Londynu — płackiem na podłogę i wyszli bez szwanku. Również znajdujący się w tym czasie w klubie lord-sędzia najwyższy, lord Heward nie odniósł żadnych zranień.

Obszerne zabudowania Kemsley-House, położone w bok od Fleetstreet w dzielnicy Holborne, w których mieszczą się wielkie redakcje i zakłady drukarskie wydawnictw „Daily Sketch“, „Sunday Times“, „Sunday Chronicle“, „Sunday Graphic“ i licznych dzienników pr. wincjonalnych zostały również trafione bombą. Ponieważ większość członków zespołów redakcyjnych zdołała się na czas ukryć w schronach, zabity został tylko jeden z redaktorów.

Francja o spotkaniu Hitlera z Lavalem.

(=) Gonewa, 24 października. Francuska prasa poranna nie przyniosła w swych wydaniach śródowych żadnych informacji w sprawie spotkania kancelarza Hitlera z Lavalem.

W godzinach przedpołudniowych władze francuskie w Vichy wydały komunikat treści następującej: „Ze strony francuskiej nie można podkreślić charakteru informacji dotyczącej spotkania. Wszyscy Francuzi pojmą, że chodzi tu o przyszłość kraju, oraz że było to najważniejsze wydarzenie od czasu zawieszenia broni.

Berlin milczy o spotkaniu Hitlera z Lavalem.

(SS) Berlin, 24 października. W związku ze spotkaniem Laval'a z kancelarzem Hitlerem, brak tutaj jakichkolwiek szczegółów z kół politycznych co do treści i domiśności przeprowadzonych rozmów.

Niemieckie dzienniki ograniczają się jedynie do podania suchego faktu, przy czem niektóre z nich przynoszą tę wiadomość w sposób sensacyjny na pierwszych stronicach.

Co mówi Baudoin o współpracy francusko-niemieckiej.

(=) Vichy, 24 października. W rozmowie z korespondentami dzienników amerykańskich minister spraw zagranicznych Francji Baudoin oświadczył, że w wypadku zawarcia sprawiedliwego pokoju ma on nadzieję, iż między Niemcami i Francją dojdzie do zgodnej współpracy w wielu dziedzinach.

Gdyby nie udało się nawiązać z Niemcami takiej współpracy, byłoby to niemądre i absurdalne. Z geograficznego i gospodarczego punktu widzenia taka współpraca byłaby koniecznością.

3000 Amerykanów pragnie opuścić Daleki Wschód.

Minister handlu Japonji odjechał z Batavji.

(=) Teklo, 24 października. W Szanghaju zgłosiło się ogółem 3.000 Amerykanów do ewakuacji, która ma się rozpocząć w dniu 30 października za pośrednictwem parowca „Monterey“, a w listopadzie ma być kontynuowana na parowcach „Mariposa“, „Washington“ i „Manhattan“.

Parowiec „Mariposa“ ma przyjąć również uchodźców w Jokohamie i w Kobe, natomiast 3 inne parowce mają odbyć drogę powrotną na linię Szanghaj-Hongkong-Sydney. Zony i dzieci wojskowych amerykańskich w Manilji mają zostać odwiezione do ojczyzny na parowcach transportowych „Goldstar“ i „Sherman“.

Dziennik „Nici Nici“ zamieszcza z pewnego, nie podanego z nazwy, japońskie-

go punktu operacyjnego w Indochinach, korespondencję, zawierającą

dalsze szczegóły bombardowania drogi burmańskiej przez hydroplany japońskie. Według tego sprawozdania miały zostać zniszczone strategicznie ważne mosty na rzece Yunnan. Poza tem samoloty japońskie obrzuciły bombami wielką ilość nieprzyjacielskich samochodów ciężarowych. Inna eskadra hydroplanów japońskich — jak podaje w dalszym ciągu dziennik — obrzuciła skutecznie bombami fabryki amunicji w Kokihsien.

„Asahi Szimbun“ donosi z Batavji, że minister handlu Kobajaszi, który od kilku tygodni czyni wysiłki, celem doprowadzenia do skutku nowych umów handlowych

między Japonją i Indjami Holenderskimi, powziął nagle decyzję wyjazdu z Batavji już we wtorek rano i udania się z powrotem do Tokio.

W obecnej chwili nie udało się jeszcze stwierdzić, czy metody rokowań władz holenderskich miały na celu przewleknięcie sprawy, czy też obecność ministra Kobajaszi przestała być niezbędna, ponieważ rokowania, doszły do pewnego, dotychczas nie podanego do wiadomości, rezultatu.

Za pierwszą ewentualnością przemawia duże niezadowolenie, wyrażane otwarcie przez koła polityczne w Tokio z powodu dotychczasowego przewlekłego toku rokowań, za drugą ewentualnością przemawiałyby jednak fakt, że przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Ohta, — wchodzący w skład misji japońskiego ministra handlu, pozostał w Batavji i będzie do dyspozycji przy dalszych rokowaniach.

Przyjęcie na cześć Himmlera w Madrycie.

(=) Madryt, 24 października. Generalny dyrektor hiszpańskiej służby bezpieczeństwa hr. Mayalde, który przed kilku tygodniami bawił w Niemczech jako gość rządu Rzeszy, wydał we wtorek przyjęcie na cześć szefa SS. Himmlera, w którym oprócz ambasadora włoskiego i niemieckiego przedstawiciela dyplomatycznego wzięli udział reprezentanci rządu hiszpańskiego, armji oraz władz.

Następnie minister Himmler zwiędził w gesto-zamieszkałej dzielnicy Madrytu Chamberi urządzenia społeczne nowej Hiszpanji.

Tureccy oficerowie w Grecji.

(=) Ateny, 24 października. Od kilku dni bawi w Grecji delegacja oficerów tureckich.

Delegacja przeprowadzi konferencję w sprawach wojskowych, a następnie zbada urządzenia obronne w portach greckich i na greckich granicach.

Churchill przyznaje się do straty dwóch łodzi patrolowych.

(=) San Sebastian, 24 października. Według doniesienia Reutera, admiralicja brytyjska komunikuje, że łodzie patrolowe 0-6 i 0-7 (dawniejsze jednostki francuskie zostały zatopione przez okręty nieprzyjacielskie. Prawdopodobnie część załogi dostała się do niewoli.

Nemezis mści się...

Kraków, 24 października. Józef Beck, współtwórca brzemiennego w skutki angielskiego paktu gwarancyjnego Rzeczypospolitej Polskiej i ostatni minister spraw zagranicznych tego, rozbitego w wojnie z Niemcami państwa, został — jak to już wczoraj donieśliśmy — aresztowany przez władze rumuńskie i osadzony w areszcie policyjnym. Tem samym dopełnił się los człowieka, który wybrany był w tym celu, aby dokonać wielkiego dzieła dla Polski i zarządzać spadkiem po zastępczym i niezapomnianym marszałku Józefie Piłsudskim.

Beck, dawny legionista i jako taki jeden z najbliższych współpracowników marszałka Piłsudskiego, którego zaufanie, zdołał sobie zdobyć w ciągu wielu lat, poświęcił się w kilka lat po odbudowie Polski, polityce. Początkowo nie wiele słyszało się o Becku, trzymał się on raczej w ukryciu i czekał na godzinę, w której wódz narodu polskiego powoła go na stanowisko, odpowiedzialne dla niego. Beck został ministrem spraw zagranicznych i wraz z Marszałkiem Piłsudskim, do którego wskazówek musiał się stosować, kierował losami 35-miljonowego państwa.

Droga jednak Becka ku szczytom nie była tak bezwzględnie czysta, jak naogół sądzono. Po aferze Zagórskiego, mundur noszony przez Becka, został splamiony. Przypisywano Beckowi decydującą część odpowiedzialności za zaginięcie polskiego generała Zagórskiego. Byłoby jednak bezcelowym dzisiaj, gdy już tyle lat upłynęło od tej afery i inne, ważniejsze sprawy wysunęły się na pierwszy plan, jeszcze raz przechodzić ponury labirynt intryg i chęć dochodzić, jak daleko odpowiedzialną rolę odegrał Beck w mordzie kapitulacyjnym, dokonanym na gen. Zagórskim.

W każdym razie stwierdzono, że nazwisko Becka jest ściśle związane z tą aferą, a przyszły historyk ustali ostateczną rolę, jaka w tej sprawie odegrał Beck.

Beck nie był jednak jedynie skłonny do politycznych intryg, posiadał on wiele zdolności, które predestynowały go na meza stanu. Jego błędem było, że kapitałem politycznym powierzonym mu przez naród polski zarządzał nieodpowiednio. — Ciągłe ślizgał się na politycznym parkiecie, a w końcu skłonił się do postawienia siebie po fałszywej stronie.

Zbyt lekko polityczny spadek Marszałka Piłsudskiego został przegrany a naród polski wpuşony w dylemat bez wyjścia. — Beck, który był zbyt mądrym i doświadczonym, aby nie rozumieć znak czasów i który dokładnie wiedział po czyżej stronie Polska powinna być stanać, nie miał w r. nb. odwagi sprzeciwić się kłecie warszawskich polityków i meżów stanu i przeforsować własną tezę polityczną, którą niewątpliwie posiadał. Ta jego własna teza o wiele więcej odpowiadała konstelacji, wytworzonej na wiosnę r. 1939, niż teza marszałka Smigłego-Rydzka, który nie był człowiekiem, mogącym ustrecz Polskę od niebezpieczeństw, czyhających na nią. Beck — jak przynajmniej twierdzą wtajemniczeni, którzy w Warszawie poczuli się ściśle obserwowani — postępowal wbrew dobrej woli i godził się na rozwój spraw, zamiast ostro przeciwstawić się i wziąć w swoje ręce prowadzenie sprawy. Beck stał na stanowisku, które dawało mu moc i środki do nadania innego obrotu politycznym wydarzeniom i do ustrzeżenia Polski od nieszczęścia. — Pakt gwarancyjny z Anglią dokonał jednak reszty co do jego osoby i jego polityki zagranicznej, zalamując cały jego system, spychając go w otchłań, w którą pociągnął cały naród polski.

Szczegóły roli, jaką Beck odegrał w Rumunii jako emigrant, nie są jeszcze znane. Dochodzenia, przeprowadzone urzędowo przez śledztwo bukareszteńskie w związku z aresztowaniem Becka, ustaliły jednak, że Beck miał ściśle kontakty z angielskim poselstwem i że Beckowi przydzielono smutną rolę agenta-prowokatora. Ze prztem wymienia się wysokie sumy, które Beck otrzymał od Anglików, nie powinno nikogo zdziwić.

Dalsze odkrycia rzuca niewątpliwie światło na te ciemności i przyniosą niewątpliwie niejedno wyjaśnienie.

Józef Beck stał się znowu tematem rozmów. Tym razem jednak już nie jako minister spraw zagranicznych państwa, które umiał, podobnie jak i inni, zgubić, ale jako człowiek dwuznacznej roli, stojący na usługach obecnej służby.

Akty sprawy Becka nie są jeszcze zamknięte, jeszcze nie położono kresu pod jego bilansem życiowym, u którego początków figurowało niemałe konto korzystne, ale które w ciągu kilku zaledwie lat umiał zamienić na bardzo obciążone konto ujemne.

Obserwator.

Niemiecki minister wychowania Rust odjechał z Sofji.

(=) Sofja, 24 października. Minister wychowania Rzeszy Rust opuścił we wtorek wieczór Sofję wraz ze swym otoczeniem. Na dworcu przybrany flagrami niemieckimi i bułgarskimi zjawili się celem pozegnania ministra Rusta m. in. premier Filoff, minister oświaty Handzeff, płk. Jeczeff, adiutant króla, poseł niemiecki wraz z personelem poselstwa, posłowie Włoch, Węgier i Japonii, przedstawiciel dyplomatyczny Słowacji, oraz liczni przedstawiciele kolonii niemieckiej i bułgarskich sfer kulturalnych.

Przed odjazdem pociągu minister Rust przeszedł na peronie wśród dźwięków hymnu niemieckiego i bułgarskiego przed frontem kompanji honorowej.

Sensacyjne szczegóły aresztowania Becka.

(—) Bukareszt, 24 października. W związku z aresztowaniem byłego polskiego ministra spraw zagranicznych Becka, komunikują tu jeszcze następująco szczegóły:

Beck dał słowo honoru, że nie będzie podejmował żadnych prób ucieczki. Złamał jednak dane słowo i usiłował uciec samochodem z miejscowości Snagev pod Bukaresztem, zamierzając opuścić kraj.

Po przybyciu do międzynarodowej szosy, prowadzącej z Bukaresztu do granicy, pragnął przesiąść się z samochodu, którym wyjechał ze swego miejsca zamieszka-

nia do innego auta, przygotowanego celem ułatwienia mu ucieczki.

W tym momencie został ujęty przez policję legjonową, która już poprzednio dowiedziała się o planowej ucieczce Becka. W pierwszej chwili Beck oświadczył: „Ja nie jestem Beckiem, jestem Anglikiem” — przyczem okazał sfałszowany dla niego paszport dyplomatyczny, dostarczony mu jak wiadomo przez posła angielskiego w Bukareszcie.

Kiedy to nie pomogło, Beck usiłował uzyskać zwolnienie przy pomocy łapówki w

wysokości półtora miliona lei, w które „zaopatrzył” go również poseł angielski. Suma ta została odprowadzona do skarbu państwa. Beck został odstawiony do aresztów policyjnych w Bukareszcie.

Aresztowano również szereg członków byłego poselstwa polskiego w Bukareszcie. Udowodniono im czynny współdziałanie w angielskich przygotowaniach do aktów sabotażowych na terenach naftowych. Skonfiskowano ich samochody, a w czasie rewizji domowych znaleziono przeszło 10 milionów lei, które również zasekwestrowano.

Jakie straty poniosła Wielka Brytania w Rumunji?

Kraków, 24 października. W związku z aresztowaniem pewnej ilości funkcjonariuszy i urzędników rumuńskich kopalni nafty narodowości angielskiej oraz usunięciem wpływów angielskich w tej dziedzinie przemysłu komentują angielska prasa szeroko poniesione przez Anglię straty finansowe.

Tak np. pisze „Daily Express”, że Anglija straciła w Rumunji 5 milionów funtów jak również obligacje, które warte były 20 milionów, a poza tem „trochę ropy naftowej”. To „trochę ropy naftowej” jest jak się okazuje przy bliższym obejrzeniu dużą ilością, gdyż jeszcze w pierwszym półroczu 1940 r. przepłynęło przez Gibraltar, Maltę i Palestynę około 520.000 ton ropy naftowej z Rumunii. Dla porównania warto dodać, że Niemcy z protektorem sprawowały w tym czasie 350.000 ton. Obecnie eksport ten dla Anglii, jak również ukryty eksport przez Turcję i Grecję ustał. Jak wielkie kapitały inwestowała Anglija w kopalnie nafty w Rumunji wykazuje fakt, że 31,6 proc. ogólnego kapitału inwestowanego w Rumunji przypada właśnie na kopalnie ropy. Przedewszystkiem jednak należały do kapitału angielskiego rafinerje

nafty i 61 proc. wydobywanej z ziemi ropy przechodziły przez te rafinerje.

Poza temi stratami nie należy zapominać, że Anglija udzieliła Rumunji aż 8 pożyczek w kwocło 24,55 milionów funtów. Liczne pożyczki angielskie miały utrzymać Rumunję w zależności gospodarczej a nawet politycznej od Anglii. Trzeba prztem zaznaczyć, że pożyczki angielskie dla Rumunji opłacały się niezwykle wysoko, gdyż z pierwszej np. pożyczki, udzielonej w roku 1864, a opiewającej na 916.000 funtów szt. tylko 200.000 funtów dostało się faktycznie w ręce rumuńskie, resztę zaś zatrzymali angielscy bankjerzy jako „premię ryzyka” itd. Niewiele się w tym kierunku zmieniło, gdyż oprocentowanie na 7 1/2% przy kursie wydania 80% pozostały regułą do ostatniej chwili.

Jeżeli chodzi o ciężki przemysł rumuński, to w pierwszym rzędzie grał kapital angielski dużą rolę w przemyśle żelaznym w Reszica oraz w fabryce lokomotyw Melaxa. Tymczasem jednak zarówno w Reszicy jak też i w innych przedsiębiorstwach postarano się o wyeliminowanie wpływów angielskich.

Dalsze ataki odwetowe na stolicę Anglii i ośrodki przemysłu zbrojeniowego.

Berlin, 24 października. Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:

Podczas dnia lekkie formacje bojowe obrzuciły skutecznie bombami Londyn i inne ważne ze względów wojennych obiekty.

Z zapadnięciem ciemności ciężkie formacje bojowe kontynuowały ataki odwetowe na stolicę brytyjską i ośrodki angielskiego przemysłu zbrojeniowego. Po obydwóch

stronach Tamizy powstały nowe pożary. W Coventry i Birmingham ważne ze względów wojennych zakłady otrzymały ciężkie trafienia.

Nieprzyjacielskie naloty na Niemcy wczoraj nie miały miejsca.

Major Molders zestrzelił, jak to już doniesiono, w jednej walce powietrznej z liczebnie przeważającymi nieprzyjacielskimi myśliwcami, 49, 50 i 51 przeciwnika. Dwa samoloty niemieckie zaginęły. (p).

Bombardowanie miasta Malmoe w Szwecji

Anglija wyraża „ubolewanie” i po raz pierwszy przyznaje się do nalotu.

(=) Sztokholm, 24 października. Za pośrednictwem Biura prasowego T. T. komunikuje szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych, iż poseł angielski w Sztokholmie z upoważnienia swego rządu wyraził swe ubolewanie, odpowiadając na notę protestacyjną w Szwecji z powodu bombardowania miasta Malmoe przez angielskich lotników. Pożatem poseł angielski dał swe zapewnienie co do zwrotu odszkodowania.

Fakt przyznania się Anglików do bombardowania neutralnego miasta, określić należy jako wręcz sensacyjne. Jak wiadomo, strona angielska bezpośrednio po fakcie obrzucenia w dniu 3 października miasta Malmoe przez lotników brytyjskich całkowicie wyparła się tego faktu. Brytyjskie

ministerstwo lotnictwa zakomunikowało urzędowo bawiącym w Londynie dziennikarzom szwedzkim, że tego rodzaju lot brytyjskich maszyn wogóle nie mógł mieć miejsca.

W związku z obrzuceniem Malmoe bombami przez lotników brytyjskich wyraziły dzienniki szwedzkie nietylko swe najwyższe oburzenie, ale potępiły słusznie marne wyszkolenie angielskich lotników, którzy nie orjentując się zupełnie w sytuacji, obrzucili w nocy oświetlone miasto Malmoe, leżące na innym brzegu Bałtyku, nie odróżniając go od miast niemieckich, względnie duńskich. Trudno wyobrazić sobie większy blamaż.

Baza marynarki w Port Said zbombardowana.

Rzym, 24 października. Włoski komunikat wojskowy ze środy brzmi następująco: Główna kwatery armji włoskiej komunikuje:

W Afryce północnej nieprzyjacielscy lotnicy zatakowali wojska włoskie między Sollum i Sidi Barani. Jest jeden zabity i kilku rannych. W obszarze Bug-Bug jeden z włoskich samolotów myśliwskich zaatakował dwa nieprzyjacielskie bombowce typu „Wollington” i zmusił je do ucieczki. Jeden z bombowców został ciężko trafiony tak, że prawdopodobnie spadł.

Włoscy lotnicy bombowcy obrzucili bombami bazę marynarki w Port Said. Bom-

bardowania bazy flotowej w Alexandrii, o którym mówiono w komunikacie wojskowym z wtorku, trwało łącznie 2 godziny i spowodowało w obozach i składach portu wielkie eksplozje i pożary. Wszystkie włoskie samoloty powróciły.

W Afryce wschodniej włoscy lotnicy zatakowali lotnisko w Bura nad rzeką Tana, ostrzelali z karabinów maszynowych składy materiałów pędnych oraz stanowiska artylerji przeciwlotniczej oraz zniszczyli je.

Nieprzyjacielskie lotnictwo dokonało bezskutecznych ataków na Burgavo i lotniska w Asmara oraz Gura. (p).

Rzymska prasa o bitwie morskiej na morzu Czerwonym.

(=) Rzym, 24 października. Rzymska prasa poranna w artykułach, zatytułowanych „Gwałtowna bitwa morska na Morzu Czerwonym”, „Brama Łez sforsowana”, podkreśla niezwykle znaczenie skutecznego ataku, dokonanych w nocy na poniedziałek na silnie uzbrojony angielski transport konwojowany na morzu Czerwonym, przyczem zatopiono 6 angielskich parowców i szereg ciężko uszkodzono, a ponadto jeden angielski krążownik uczyniono niezdolnym do walki.

Akcja włoska — jak stwierdzają dzienniki — inetyko przyprowadzi nieprzyjaciela o ciężkie straty, ale przedewszystkiem dowiodła wybitną strategiczną wartość włoskiej pozycji w wyłotu morza Czerwonego, stanowiącego przedłużenie i właściwe zakończenie morza Śródziemnego.

Wspaniałe rezultaty, osiągnięte przez włoskie łodzie podwodne, które swoim atakiem na znacznie przeważającego nieprzyjaciela udowodniły wysoki poziom odwagi i inicjatywę włoskiej marynarki wojennej, wskazują — jak oświadcza „Popolo di Roma” — że przewaga angielska na morzu Śródziemnym, morzu Czerwonym istnieje jeszcze tylko w wyobraźni londyńskich czynników rządowych i ich propagandy.

Fakt, że admiralija nie podała jeszcze do publicznej wiadomości tej kłeski pod pozorem, iż nie otrzymała jeszcze żadnych informacji z pola bitwy, wskazuje, że w Londynie, jak zwykle, poczyniono wstępne kroki, selektywnie zatajając przed angielskim społeczeństwem tego faktu, lub wytłumaczenia kłeski koniecznością strategicznego odwrotu. Jednak wskutek nieustannych sukcesów osi, zastawianie tej taktyki staje się z dnia na dzień trudniejszym.

Antonescu zamierza udać się do Rzymu.

Medjoan, 24 października. Szeft państwa rumuńskiego Antonescu zapowiedział w wywiadzie, udzielonym prasie włoskiej swoją oficjalną wizytę w Rzymie, na którą został zaproszony przez szefa rządu Benito Mussoliniego.

Nowa tajna dyskusja w Izbie Gmin.

(=) Sztokholm, 24 października. Według doniesień z Londynu, we wtorek zapowiedziano tajną dyskusję w Izbie Gmin na temat brytyjskiej obrony powietrznej. Dyskusja ta ma się odbyć w najbliższym czasie.

W ciągu ostatnich dni zaostrzyła się niezmernie krytyka na łamach prasy i w kołach parlamentarnych odnośnie do zarządzeń obronnych, jakie mają być wydane w niedługim czasie.

Anglicy aresztowali francuskiego dyplomate.

(=) Genewa, 24 października. Nowomianowany attache prasowy przy francuskiej ambasadzie w Waszyngtonie, Brousse został aresztowany przez Anglików na wyspach bermudzkich, przyczem wzięziony przez niego bagaż dyplomatyczny uległ konfiskacji. Przeciwno temu zarządzeniu włośił Brousse energiczny protest.

Rezultat „tygodnia oszczędności”.

Madryt, 24 października. Tydzień oszczędności, o którym donosiliśmy swego czasu — został zaaranżowany przez rząd angielski w Manchesterze i Birmingham. Plerwsze z tych miast miało zdobyć od swoich mieszkańców kwotę 10 milionów funtów na zbudowanie krążownika. W związku z tym tygodniem oszczędnościowym objął minister floty Aleksander protektorat nad tą imprezą. 300 marynarzy i liczne kobiety wystąpiły na mieście w mundurach, zbierając składki, liczne kapele wojskowe przegrywały na placach publicznych, a również członkinie służby pomocniczej marynarki brały udział w zbieraniu funduszy. Niestety rezultat nie był taki, jak go oczekiwano, gdyż zebrano w całości tylko 4.400.000 funtów, natomiast lepszy rezultat dało miasto Birmingham, które jakkolwiek liczy o 200.000 mieszkańców mniej od Manchesteru, zaofiarowało kwotę 4.85 milionów funtów. Przewidywano, że miasto to podpisze kwitą 8 i pół miliona.

Japonja i Chiny.

Cechy wspólne i różnice. — O co toczy się walka na Dalekim Wschodzie.

Cesarz Japonji Hirohito.

Kraków, w październiku.

Ostatnie wydarzenia zwróciły ogólną uwagę na Daleki Wschód. Wydarzeniami temi to w pierwszym rzędzie zawarcie **Paktu Trzech Mocarstw**, w którym w należyty sposób uwypuklono znaczenie Japonji oraz **wojny chińsko-japońskiej**, zaostrożona ostatnio otwarciem drogi przez posiadłość angielską Burmę oraz przez Hong-Kong. Dla wielu Europejczyków Daleki Wschód jest **krainą zupełnie nieznaną**. Nietylko dlatego, że tam nie byli, gdyż takich, którzy mieli sposobność zwiedzenia Azji jest bardzo niewiele, ale także i dlatego, że nasze zainteresowania zwracały się w bliższe okolice a szybki rozwój wypadków w Europie mimowolnie odwracał naszą uwagę od wydarzeń azjatyckich.

Przez kilkanaście stuleci

wschodnia Azja nie odgrywała niemal żadnej roli w polityce światowej.

Była traktowana jako rynek zbytu dla towarów europejskich a przedewszystkiem jako kraj, z którego można sprowadzać wiele towarów, znajdujących duży pokup w Europie. Symbolem tego odgraniczenia się Azji od Europy był **słynny mur chiński** oraz „splendid isolation” Japonji. Znanym jest przecież fakt, że władcy Japonji nie pozwalali budować okrętów swoim podwładnym, aby ci nie zapoznawali się z obcymi krajami.

Stan ten został przerwany dopiero w związku z rozwojem przemysłu w Europie i Ameryce. Przemysł musiał sobie poszukać nowych rynków zbytu poza Europą i Ameryką i dlatego też trafił na Daleki Wschód. **Pod groźbą dział i okrętów wojennych zmuszono Chiny i Japonję do otwarcia zamkniętych dotychczas bram i do wpuszczenia wpływów europejskich.** Dzisiaj okazuje się, że akcja ta przyniosła wprawdzie chwilową poprawę sytuacji w przemyśle, ale równocześnie zaważyła w dużej mierze na losach białej rasy.

Podczas gdy Chiny, znajdujące się w stanie politycznego rozkładu, gładko poddały się przemocy białej rasy i zgodziły się na szereg ustępstw natury gospodarczej i wojskowej, to

Japonja przedź zrozumiła grożące jej niebezpieczeństwo.

Ludność Japonji przez blisko cztery wieki była utrzymywana stale na jednym poziomie liczebny, dzięki zarządzaniu t. zw. szogunów, czyli wodzów, którzy sprawowali naczelną władzę w imieniu pobawionego wpływu cesarza. **Propagowano silnie ograniczanie ilości urodzeń**, nieraz przy pomocy drakońskich zarządzeń, jak np. zabijanie dzieci itd. W ten sposób **niemal przez czterysta lat ludność Japonji wynosiła ok. 27 milionów ludzi.**

Wtargnięcie ludzi białej rasy spowodowało za sobą zmianę zapatrywań. Japonja nie przepatrywała się obojętnie wpływem europejskim i amerykańskim, ale **potrafiła wyciągnąć korzyści dla siebie wnoski.** Japończycy wyruszyli w świat, aby zapoznać się z kulturą białej rasy i jej cywilizacją.

Mądry cesarz Meidzi Tenno w drugiej połowie XIX wieku wysyłał swoich podwładnych do Europy i Ameryki, a ci po powrocie budowali fabryki i okręty.

Zwolna i niespostrzeżenie Japonja rosła na sile.

Rosła także i liczebnie. Rozmach przyro-

stu naturalnego ludności stanie się zrozumiałym, jeśli weźmie się pod uwagę, że **dzisiaj Japonja liczy 69 milionów ludności**, nie licząc oczywiście podbitych narodów Korei i Mandżurji.

Pierwszą oznaką postępu Japonji była **wojna z Rosją w r. 1905, zakończona nieoczekiwanym zwycięstwem Japończyków.** Wtedy cały świat przekonał się o dzielności żołnierzy japońskich, ich bezgranicznej ofiarności i zaciętości, oraz o zdolnościach dowódców japońskich. Odtąd krok za krokiem rosło znaczenie Japonji. Anglja i Ameryka były zmuszone potraktować z nią, jak równy z równym.

Szybki przyrost ludności oraz brak surowców we własnej ojczyźnie, zmuśli Ja-

Innemi drogami poszły Chiny.

Zrzucenie rodu cesarskiego z tronu, które nastąpiło w r. 1912 i ustanowienie rzeczypospolitej, wprowadziło do Chin **stan kompletnego chaosu i zamieszania.** Chiny są krajem bogatym, chociaż ludność ich żyje **nieprawdopodobnie nędznie.** Chiny są jedynym bodaj krajem na ziemi, gdzie znajduje się odkrytki węgla na powierzchni ziemi. Wśród jest innych surowców, olbrzymie są pola, przeznaczone na uprawę roli.

Cóż z tego, skoro nowa republika chińska

nie potrafiła wykrzesać nowych talentów organizacyjnych.

Chiny od 25 w górę lat są widownią bratobójczych walk, zamieszek i awantur, wprost nieprawdopodobnych i niemożliwych w innym kraju. Stan ten tłumaczy się **usposobieniem ludu chińskiego**, którego olbrzymia większość nie interesuje się polityką.

Pod tym względem Chiny przypominają nieco Japonję, z tem jednakże, że podczas gdy w Japonji znajduje się wielu utalentowanych polityków i wojskowych, którzy potrafia prowadzić odpowiednio naród, to **Chiny glną w chaosie i zamieszaniu.**

Obudzenie się Chin wywołało pozory potęgi. Mocarstwa zachodnie jakgdyby uległy się tej nowej potęgi, czego dowodem było **zniesienie t. zw. koncesyj w szerszym prowincji chińskich**, znajdujących się przedtem w posiadaniu Anglii, Ameryki i Francji oraz Japonji. Jedyne Francja pozostała na placu, nie wycofując się z Chin. Inni uciekali, a w jak szybkim tempie, świadczy o tem fakt, że w Chinach wznieściono wielką dzwonnice, w której w miejsce dzwonu zawieszono wielką kotwicę z łańcuchem, pozostawiona przez kanonierkę angielską, szybko wycofującą się z Jankg-Tse.

Rząd republiki okazał się bardzo słabym.

Wyznaczył nowych gubernatorów 16 prowincji chińskich, ale kiedy ci poznali słabość rządu centralnego — poprostu wypowiedzieli mu posłuszeństwo i zaczęli się rządzić samowolnie, przyzem każdy z nich w skrytości marzył o tem, że uda mu się w przyszłości zająć tronu „Synów Nieba”, tj. cesarzy.

Metody postępowania gubernatorów były tego rodzaju, że niewiele różnili się oni od band rozbójników. W ten sposób doszło do pomieszenia pojęć i dzisiaj spokojny rolnik chiński, których jest 70 proc. wśród 400 milionów Chińczyków

miedzy żołnierzem a bandytą nie widzi żadnej różnicy.

Karjera niejednego generała wywodzi się z bandy opryszków, której udało się pokonać wojska rządowe.

Wyjątek w tej grupie generałów chińskich stanowiło kilku generałów, którzy mieli szerszy światopogląd i usiłowali doprowadzić do zementowania Chin w jedną całość. Do nich należy **Czang-Teo-Lin**, niewątpliwie bardzo utalentowany człowiek.

Anglicy i Amerykanie ponoszą dużą część winy za tę utratę prestiżu białej rasy w Azji.

Jaki będzie dalszy ciąg zmagania dwóch tych narodów rasy żółtej — niewiadomo. Czy zwycięży większa energia, świadomość swoich celów, ofiarność i bohaterstwo Japończyków, czy też masa, twardy upór i obojętność na sprawy doczesne Chińczyków? W walce tej

należałoby przyznać wyższość Japończykom,

którzy nawet na miarę europejską stanowią wielkie, dobrze zorganizowane mocarstwo, podczas gdy **Chiny nadal glną w chaosie i zamieszaniu.**

Jeśli temu chaosowi w Chinach przeciwstawimy zwartość i dobrą organizację Japonji, to z drugiej strony stwierdzić musimy, że **te dwa narody mają wiele cech wspólnych.** Do tych należy olbrzymia pra-

pończyków do szukania nowej „przestrzeni życiowej”. W ten sposób Japonja znalazła się w kregu narodów „nieposiadających” i tem także tłumaczy się jej zbliżenie do Niemiec i Włoch, znajdujących się w analogicznej sytuacji.

Japonja umiała sprytnie wykorzystywać rozwój wypadków w Europie. **Każdy konflikt europejski przynosił jej nowe korzyści i nowe zdobycze.** Japonja przystąpiła wprawdzie do Ligi Narodów, ale wystąpiła z niej, kiedy okazało się, że Liga ta nie daje jej właściwie niczego, nie będąc w stanie wyrobić sobie należytego autorytetu. Człowiekiem, który wyprowadził delegację japońską z Ligi Narodów był ten sam **Matsuoka**, który dzisiaj kieruje zagraniczną polityką Japonji.

Niestety wyleciał on wraz z całym pociągiem w powietrze i śmierć położyła kres jego działalności.

Ostatnio, od 10 mniej więcej lat, na czoło generałów chińskich wysunął się

generalissimus Czang-Kaj-Szek.

Jego znaczenie opiera się m. in. także i na tem, że jest ożeniony z panną Soong, siostrą żony znanego reformatora Chin **Sun-Jat-Sena**, który po śmierci został uznany za bohatera narodowego i pochowany w specjalnem mauzoleum.

Szef republiki chińskiej, generalissimus Czang-Kaj-Szek.

Czang-Kaj-Szek wykorzystał białych. — Najprzód przy pomocy Rosjan zmodernizował swoją armję i uzbroił ją, przyzem dużą rolę odegrał **wystannik Moskwy Borodin**, a później poprostu zlikwidował pomoc rosyjską ogłaszając się niezależnym. Misja wojskowa rosyjska została odesłana do granicy.

W tym momencie zamierzenia Czang-Kaj-Szeka

pokrzyżowały się z planami Japonji,

która chciała podbić całe Chiny i uczynić z nich podległe sobie państwo. W tem znaczeniu Chiny mogłyby, z uwagi na swe bogactwa naturalne i niewyczerpane zasoby ludności stanowić olbrzymią pomoc dla imperialistycznych planów Japonji. W tym też kierunku poszła także i propagandą japońska, rzucająca hasła w rodzaju — **„Azja dla Azjatów”.**

Postępowanie przedstawicieli białej rasy było wielce Japonji w tej akcji pomocne. Skłóceni, targujący się o drobne korzyści, chcieli doraźnych korzyści materialnych

cowitość jednych i drugich, pogarda życia, kult przodków i głęboka wiara w bogów. Nawet najędźniejszy chłop japoński przeświadczony jest o postannictwie narodu i wie, że cierpi nędzę dlatego, ponieważ całemu narodowi źle się powodzi i że musi cierpieć, **aby przyszłe pokolenie miało lepszy byt.**

U Chińczyków natomiast widzimy **wiele rezygnacji.** Polega ona na wierze w znaczenie a z drugiej strony niesłuchany konserwatyzm Chińczyków odstrasza ich od nowoczesnych zmian. Tem się tłumaczy fakt, że **miło straszliwej nędzy, jaka się daje we znaki zarówno Japończykom jak i Chińczykom — w krajach tych**

zupełnie nie przyjmują się Idee komunistyczne.

Z jednej strony decyduje o tem duże poczucie nacjonalistyczne, z drugiej zaś przekonanie, że nawet rząd skrajnie komunistyczny nie jest w stanie w obecnem ułożeniu stosunków zapobiec tej straszliwej nędzy.

Zapoznanie się z temi ciekawymi problemami chińsko-japońskimi wymaga dłuższych studiów. O Japonji i Chinach napisano wiele mniej lub więcej ciekawych książek. Na uwagę zasługuje tutaj wkliwa praca znanego pisarza **Antoniego Złochki o Japonji** (tłumaczona na język polski), jak i praca włoskiego dziennikarza **Apullusa o „Kryzysie Buddy”** (również wydana w języku polskim).

Rzecz prosta trudno na podstawie książek czy reportaży wnikać w istotę narodową, czy też zasady obecnego konfliktu, niemniej jednak dzieła tego rodzaju naświetlają w dużej mierze te niesłychanie ciekawe zagadnienia.

Nie są one bez znaczenia dla każdego członka rasy białej. Rasa ta popełniła, jak już zaznaczyliśmy,

szereg błędów wobec Azjatów.

Europejczycy przyszli do Azji nie jako krzewiciele cywilizacji i kultury, ale **jako kupcy, a raczej spekulanci.** Chcieli na Azji dorobić się majątku, nie dając wzamian nic, albo prawie nic.

Rachuby te zawiodły. Polityka wyciągania korzyści materialnych doprowadziła jedynie do przebudzenia starych narodów azjatyckich. Drzemały one przez setki lat w swej tradycji i dzisiaj nagie znalazły się wobec okrutnej rzeczywistości.

A przytem nie należy zapominać, że obydwie narody, t. j. japoński i chiński, są

najplodniejszymi narodami na świecie.

Japonja w ciągu 70 lat **wzrosła niemal trzykrotnie w swej ludności.** Przyrost Chin na każde sto lat wyraża się **fantastyczną sumą 50 milionów ludzi.**

W ślad Japonji i Chin idą przecież i inne narody azjatyckie, choćby tylko wymienić Hindusów.

Toteż problem azjatycki przedstawia się dzisiaj poważnie.

Rzucono kiedyś hasło równouprawnienia ras, ale w praktyce

hasło to nie zostało zrealizowane.

Dzisiaj jeszcze rasa żółta ma sporo kłopotów wewnętrznych, jeszcze nie uzgodniła swych poglądów na przyszłą politykę, czego choćby wyrazem jest konflikt chińsko-japoński, ale nadejdzie kiedyś dzień, kiedy te olbrzymie siły uzgodnią swe cele i zamiary.

Ala biała rasa jest lekkomyślna. Już dzisiaj **700 milionom ludzi rasy białej przewstawiła się 1.300 milionów ludzi rasy żółtej.**

Rob.

W kilku wierszach.

W dniu 24 listopada w Bazylice św. Piotra w Rzymie odbędzie się celebrowane przez Ojca św. nabożeństwo żałobne za wszystkich żołnierzy poległych w obecnej wojnie.

* * *

Ojciec św. przyjął rumuńskiego ambasadora przy Watykanie na prywatnem posłuchaniu.

* * *

Brytyjski minister Morrison zarządził wprowadzenie kart kontrolnych dla osób korzystających z publicznych schronów przeciwlotniczych, a to w tym celu, aby ludności zaoszczędzić wystawiania w ogonkach w sprawie rezerwowania nocnych kwater.

* * *

W czasie podróży inspekcyjnej odbywanej po Marokku, generał Weygand w towarzystwie generalnego rezydenta Marokka przybył do Casablanka.

* * *

W departamencie Loary we Francji areztowano 73 byłych komunistów, których umieszczono w obozie koncentracyjnym.

* * *

Francuska firma armatorska „Messagerie Maritimes” otworzyła stałą komunikację morską między Szanghajem i Saigonem. Od czasu, kiedy po zawieszeniu broni uieruchomiona została brytyjska komunikacja morską, nie istniała bezpośrednia komunikacja między Szanghajem a Indochinami.

* * *

Słowacka rada państwa obradowała nad zagadnieniem ulokowania 80.000 rzeszy żydów zamieszkujących Słowację, którzy mają być osiedleni w dwóch miejscowościach do czasu ostatecznego uregulowania zagadnienia żydowskiego.

* * *

Generalna Dyrekcja poczty w Rumunji informuje, że z dniem 20 października wprowadza serję nowych znaczków pocztowych z podobizną króla Michała I. — przyzem wycofuje wszystkie inne serje znaczków pocztowych będące w obiegu. Z dniem 1 listopada mają być wszystkie przesyłki pocztowe zaopatrywane wyłącznie w znaczki pocztowe nowej edycji.

* * *

Kierownik akcji pomocy legionowej w Rumunji, wydał zarządzenie, aby każde gospodarstwo domowe ograniczało się do spożywania w piątek „dania jednogarnkowego”, zaś uzyskane w ten sposób oszczędności przeznaczyło na cele pomocy legionistów.

Zniesienie ograniczeń taksówkowych w Szwecji.

Sztokholm, 24 października. Magistrat sztokholmski zniósł zakaz używania taksówek, celem udania się do teatrów, lokali rozrywkowych i stadionów sportowych. — Powodem wydania tego zakazu był brak środków pędnych dla taksówek, który obecnie został zażegnany.

Szwajcaria wprowadza ograniczenia żywnościowe.

Zurych, 24 października. Ostatnio zarządził rząd szwajcarski ograniczenia w zużyciu tłuszczów zwierzęcych, obecnie zaś komunikuje szwajcarski urząd aprowizacyjny, że od bliźszego poniedziałku również masło zostało racjonowane.

Jakkolwiek produkcja masła w Szwajcarii najzupełniej wystarcza dla miejscowych potrzeb, to poczyniono te ograniczenia na czas od 21 października do 31 listopada, przydzielając na osobę 300 gr.

Przeciwnicze przygotowania w Sofii.

Sofia, 24 października. Prasa bułgarska zamieściła we wtorek odezwy do ludności, w których zapowiedziano na przyszły miesiąc po raz pierwszy ćwiczenia w obronie przeciwniczej i zaciemnianiu.

Wszyscy właściciele domów zostali wezwani do zatroszczenia się o wybudowanie schronów przeciwniczych.

Czy przeniesienie giełdy londyńskiej?

Nowy Jork, 24 października. Już kilkakrotnie obiegały prasę europejską pogłoski że giełda londyńska zamierza przenieść się do innej miejscowości, chcąc uniknąć ciągłego przerywania swych czynności przez naloty bombowe. Obecnie donosi „Associated Press”, że przeniesienie to przewidziane jest do miejscowości Llon-sudno w Walji.

Katastrofalne pożary w Szwecji.

(=) Sztokholm, 24 października. Agencja T. T. informuje, że w nocy z wtorku na środę wybuchł w Bjaerun w Szwecji katastrofalny pożar, którego pastwą padły 4 fabryki. Między innymi wielka fabryka mebli, znacznie większe warsztaty malarskie i zakłady przemysłu artystycznego.

Dyscyplina w armii sowieckiej.

Moskwa, 24 października. Pismo sfer wojskowych „Krasnaja Zwiezda” pisze ostatecznie o wydanych przez komisarza ludowego dla spraw obrony krajowej marszałka Timoszenko nowych przepisach dyscyplinarnych, które zastąpią dotychczas obowiązujący porządek dyscyplinarny, ważny od 15 lat.

Ciekawym jest, że nowe postanowienia przewidują w jednym z punktów sytuację, w której oficer zmuszony okolicznościami, używa wobec swoich podwładnych siły, a nawet broni. Wypadek taki skoro jest wy tłumaczony koniecznością, nie podlega karze, natomiast jeżeli przełożony nie skorzysta z przysługujących mu praw, zostanie postawiony przed sąd wojenny.

Wydanie nowych postanowień dyscyplinarnych świadczy, jak wiele innych pociągnięć nowego komisarza dla obrony narodowej Timoszenki, o jego decyzji wprowadzenia daleko idących reform w armii sowieckiej.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

— Łatwo ci gadać — odcięła się Maryśka Chreczanka, rzucając w niego nieważnym spojrzeniem — obzarłeś się wczoraj u tej lafiryndy, to ci teraz dobrze gadać o jedzeniu tych grul i zeschłego chleba.

— Aha! Toś ty taka nędzniczko jedna. Ja ci pokażę. Widzicie ją. Już jej źle, że ja za inną latam, a nie za nią. A cóż mi to nie wolno. Cóż ty myślisz, że ty z twojemi grubemi nożyskami i gębą jak kieszka możesz się chłopu podobać? Idziesz ty do garków!

Gromada roześmiała się. Maryśka wygadywała naprawdę cały wieczór na Putyrę i rzeczywiście niejedną uwierzył w jej gadania, ale teraz wyszedł na jaw istotny cel Maryśki. Chciała się zemścić na Putyrze za to, że nie latał za nią i nie zalecał się do niej.

Baby zabrały się z dziedzińca a Putyra poszedł do domu dyrektora, otworzył wytrychem spiżarnię i wyniósł stamtąd wszystko, co tylko było.

— Nawet nie wiedziałem — powiedział babom — że tam tyle jedzenia schowali. Macie tu i gotujcie. A pamiętajcie, żeby dobre było. Chłopy muszą się dobrze najęść, bo ich czeka robota.

— Jaka znowu robota?

— No a cóż wy myślicie, że nie trzeba będzie saperom pomagać. Przecież nie będziecie siedzieć na brzegu i patrzeć

Trzęsienie ziemi nie uszkodziło rumuńskiego zagłębia naftowego

Bukareszt, 24 października. Trzęsienie ziemi, które miało miejsce we wtorek w Rumunii, nie pociągnęło za sobą żadnych szkód w zagłębiu naftowym, jak dowiaduje się we środę agencja T. O. z miodrajnego źródła.

Największe szkody powstały naogół w środkowej i południowej Mołdawii, a zatem na wschód od zagłębia naftowego, podczas gdy szkody w Ploesti i okolicy naogół podobne są do szkód stwierdzonych w Bukareszcie. Głównie są to uszkodzenia murów domów oraz dachów.

Ekshumacja rozstrzelanych legionistów.

Bukareszt, 24 października. Do czasu szczytów 20 legionistów, którzy zostali rozstrzelani w jesieni ub. roku w obozie koncentracyjnym w Valui, zostaną dzisiaj ekshumowane i przewiezione do Bredeal, gdzie zostaną uroczystie pogrzebane.

Żydzi opuszczają Rumunję.

Ateny, 24 października. W Pireus oczekują

kuja przybycia 2.500 żydów i uchodźców z Rumunii. Według zarządzenia władz greckich, żydzi nie mogą się zatrzymywać w Rumunii, lecz zostaną odwiezieni parowcem greckim do Lizbony.

Niesłuszne zażalenia żydów rumuńskich.

Bukareszt, 24 października. We wtorek odbyła się posiedzenie rumuńska rada ministrów pod przewodnictwem gen. Antonescu. Na posiedzeniu tem stwierdzono, że ze strony prezydenta zjednoczenia gmin żydowskich w Rumunii dr. W. Fildermana wpłynęło zażalenie w sprawie traktowania rumuńskich żydów. Na podstawie dochodzących stwierdzono, że zażalenia te w każdym wypadku okazały się niesłusznymi.

Postanowiono, że w przyszłości wszyscy, którzy będą wnosili tego rodzaju zażalenia, będą musieli się liczyć z dochodzeniami, a gdy w dochodzeniach tych stwierdzi się, że ich zażalenia są niesłuszne, wówczas zostaną wydani sądom z powodu roszczenia fałszywych i tendencyjnych wiadomości.

Niema zmian w polityce zagranicznej Jugosławii.

(=) Belgrad, 24 października. W ub. poniedziałek odbyła się w Niszu konferencja radykalnej unii jugosłowiańskiej w czasie której premier Cwetkowić wygłosił mowę, poruszając w niej sytuację wewnętrzną i zagraniczną stosunki kraju.

Podkreślił on, że polityka porozumienia z Chorwatami okazała się bardzo pomyślna i dlatego winna być nadal utrzymana. Rząd był stale zwolennikiem jedności narodowej i w tym duchu uprawiał swą politykę ludnościową.

Co się dotyczy polityki zagranicznej, to

respektowano interesy i godność państwa kraju, utrzymując przyjazne stosunki z sąsiadami, co dawało krajowi gwarancję pokojowej i twórczej pracy. Liczne wytyczne jugosłowiańskiej polityki zagranicznej nie uległy zmianom.

Kończąc swe przemówienie premier Cwetkowić oświadczył, że przewidziane jest w najbliższym czasie ogłoszenie wewnętrznej pożyczki, opiewającej na kilkanaście miliardów dinarów, a to celem zrealizowania robót publicznych.

Ambasador japoński Togo opuścił Moskwę.

(=) Moskwa, 24 października. Dotychczasowy ambasador japoński w Moskwie Togo po dwuletniej działalności dyplomatycznej w stolicy Związku Sowieków wyjechał w niedzielę z Moskwy.

Oprócz ambasadorów Niemiec i Włoch wraz ze swymi współpracownikami, celem pożegnania odjeżdżającego ambasadora przybyli nad dworzec wszyscy ambasadorowie i posłowie państw neutralnych. Szef protokołu sowieckiego urzędu spraw zagranicznych Barkow wręczył małżonce odjeżdżającego ambasadora, z urodzenia Niemce, oraz jego córce, bukiet kwiatów w imieniu komisariatu spraw zagranicznych.

Następca ambasadora Togo, generał porucznik Tatakawa przejechał już granicę sowiecką i przyjazd jego ekspresem transsyberyjskim oczekiwany jest tu 24 października.

Według twierdzenia korespondenta amerykańskiej agencji prasowej „United Press” w Stambule, turecki ambasador w Moskwie Haydar Aktay miał odbyć w dniu 18 października poufną konferencję ze Stalinem.

Urzędowa sowiecka agencja telegraficzna „Tass” oświadcza, że doniesienie to nie odpowiada faktom. Niezależnie od tego, że Stalin nie ma zwyczaju przyjmowania akredytowanych tu ambasadorów i posłów, ale jedynie w zupełnym wyjątkowych wypadkach bierze udział w wizytach dyplomatów w Mołotowa, w Moskwie nie odnosi się wrażenia, jakoby ambasador turecki rozwijał obecnie specjalną aktywność.

O ile tutaj wiadomo, również pomiędzy Haydar Aktayem a komisarzem spraw zagranicznych Mołotowem nie doszło dotychczas do politycznej wymiany poglądów. Ambasador turecki złożył jedynie po po-

— Tak jest, proszę pani, i mam nadzieję, że mi pani wybaczy.

— Ależ naturalnie, niema o czym mówić. Chodźmy na brzeg.

— A czyś... czy pani jadła już śniadanie?

— Jeszcze nie, ale to nie. — Niech pani przegryzie. Tam baby gotują. Nie może pani głodować dlatego, że ja zabrałem pani zapasy.

Marjetta weszła do izby w barakach, gdzie gotowano strawę dla robotników. Rządziła tam Maryśka Chreczanka, która na widok Marjetty cofnęła się oburzona i chciała coś powiedzieć, ale przeszkodził jej Putyra.

— Panienska dała wam wszystko, co miała w spiżarni, a teraz wy jej dajcie śniadanie — rozkazał.

Baby usłużnie wytarły jakiś stołek i podały Marjetcie filiżankę kakao. Marjetta chętnie wypila ciepły napój. Przegryzła kawałkiem suchego chleba i już była gotowa. Poszli potem na brzeg, aby obserwować wysiłki saperów.

Ci naprawili już widać motorówkę, gdyż znowu odbili od brzegu i suneli ku fabryce. Teraz byli już ostrożniejsi. Żołnierz, stojący na dziobie, badał głębię i ostrzegał przed niebezpieczeństwem. Po długiej chwili motorówka podpiłyła tak blisko, że można było poznać osoby, które w niej siedziały. Zaraz na dziobie zauważono dyrektora. Siedział zgarbiony i postarzały. Wypatrywał swej córki, a zobaczysz ją na brzegu, powieiał ku niej chusteczka. Marjetta odpowiedziała mu wesółym okrzykiem.

Powoli manewrując motorówka nareszcie przybliżyła się do brzegu. Przewidując Putyra przygotował już dla

wrocie z dwumiesięcznego politycznego łopu krótka wizyta kurtuazyjna Mołotowowi.

Droga do Hong-Kong otwarta.

Sztokholm, 24 października. Rząd chiński marszałka Czang-Kai-Szeka zakomunikował ostatnio, że równoległe z otwarciem drogi burmańskiej otwarto również komunikację między Chinami południowymi a Hong-Kong. Należy wątpić, czy otwarcie tej drogi może mieć większe znaczenie dla wojsk Czang-Kai-Szeka, skoro Japonja opanowała „hinterland” Hong-Kongu.

Najdroższa wojna.

Kraków, 24 października.

Niedawno temu powiedział minister Finansów Anglii sir Kingsley Wood następujące słowa: „Fakt, że zdwoiliśmy w krótkim czasie wydatki na wojnę jest pocieszającym przykładem naszego postępu w wysiłkach wojennych”. Powiedzenie to tak bardzo optymistyczne, wymaga jednak dokładnego zbadania, zanim się je przyjmie jako pewnik. Okazuje się, że nie zgadza się ono z rzeczywistością, gdyż wojna obecna jest najdroższą wojną. Jaką Anglia kiedykolwiek prowadziła. Gdy w ub. wrześniu ówczesny kanclerz skarbu sir John Simon przekształcał pokojowy budżet 1939/40 na budżet wojenny i wydatki na pozostałe siedem miesięcy tego roku tj. do kwietnia 1940 r., podwyższył z pół miljarða funtów szt. na prawie 2 miljarðy funtów, wtedy po raz pierwszy angielska opinia publiczna poczęła się zastanawiać nad kosztownością wojny. Wtedy to też obliczono sobie, porównując ten budżet z budżetem pokojowym z roku 1935/36, że wydatki wojenne wzrosną trzykrotnie, czyli z 730 milionów na okragle 2 i pół miljarða funtów, czyli że będą tak duże, jak w najdroższym roku wojny światowej 1917/18. Nowy program budżetowy sir John Simona w marcu 1940/41 przewidywał wydatki w wysokości 2.700 milionów funtów szt., w czem poświęcono 2 miljarðy na wydatki wojenne. Ledwo jednak ogłoszono tę sumę w pismach, a już podniosły się głosy, że obliczono wydatki o wiele za nisko, co zresztą sprawdziło się po przejęciu stanowiska kanclerza skarbu przez sir Kingsleya Wooda, w końcu lipca br. Nowy ten gospodarz finansów angielskich przedłożył znowu skorygowany budżet wojenny z dodatkowymi 800 milionami funtów i w ten sposób powetowała ogólna suma 3 i pół miljarða funtów. We wrześniu ub. roku wydatki Anglii dziennie 4 miliony funtów — podczas gdy dzisiaj wydają prawie 6 milionów.

Tak mniej więcej w krótkich zarysach przedstawiają się wydatki Wielkiej Brytanii na wojnę: oczywiście, że jest to tylko jedna strona tego obrazu finansowego, gdyż z drugiej strony należy brać pod uwagę wydatki a raczej ubytek w majątku narodowym, powstający przez zniszczenia, zatopienia okrętów itd.

Jeżeli Anglia wybrnęła z wydatków na wojnę światową stosunkowo obronną reka i mogła po pewnym czasie dojść do pewnej równowagi, to działo się to z tego powodu, że wojna światowa wybuchła w chwili, kiedy Anglia była w znaczenie lepszym położeniu finansowym. Podczas gdy obecnie wydatki wynoszą już 7/12 obecnego dochodu narodowego, wynosiły one 1/3 w pierwszym roku wojny światowej. Podatki wynosiły w roku 1913/14 siedem procent dochodu narodowego, w roku 1915/16 podniosły się na 13 proc. Inaczej przedstawia się rzecz po wojnie światowej, kiedy to w latach 1939/40, tj. w ostatnim budżecie pokojowym podatki wynosiły 1/5, a

deskę. Saperzy rzucili na brzeg linę, która złapała kilka silnych dłoni. Jeszcze chwila i motorówka przybiła lekko do brzegu. Przerzuceno deskę i dyrektor Korabiowski mógł paść w ramiona swej córki.

— Co się z tobą stało? Dlaczego nie wyjechałaś samochodem tak, jak umówiliśmy się?

— Owszem, wyjechałam, tylko, że nie dojechałam. Gdyby nie ten pan oto — wskazała na Putyrę — to dzisiaj ryby miałyby ze mnie obiad.

— Dziękuję panu. — Powiedział krótko Korabiowski i podał Putyrze rękę. — Ale co się dzieje z resztą ludzi?

— Jakoś przetrzymaliśmy tę biedę. Dział już było najgorzej, gdyż zapasy nam się już kończyły. Wydałam wszystko, co mieliśmy w zapasie. Ten pan — znowu skinienie ręki w stronę Putyry — ogromnie się tutaj zasłużył papciu. To prawdziwy bohater.

Putyra nie był zadowolony z tej reklamy. Zaczynał usta i spochmurniał. Nie czekał, aż dyrektor sam się do niego zwróci, ale sam go zainterpelował:

— Panie dyrektorze, jak to teraz z nami będzie?

— Zaraz wam tu przywiozą jedzenie, jak tylko da się przeciągnąć cięższe pontony. Na tę małą motorówkę niewiele dało się zabrać. Ot tam saperzy już rozdają chleb. To chyba najważniejsza. Czy fabryka ucierpiała przez powódź?

— Zdaje się, że niewiele, broniliśmy, ile się dało. Ludzie orali od świtu do nocy, byle się nie dać. Sami zostaliśmy, nie było nikogo. Obiecano nam przewieźć baby i dzieci, ale skończyło się na obiekankach.

Maszyny rolnicze w Gen. Gubernatorstwie

Siedem fabryk zdolnych do dostaw.

(pwp) Kraków, 24 października. W obecnej chwili pracuje w Generalnym Gubernatorstwie siedem fabryk maszyn rolniczych, które mogą dostarczać następujące wyroby: Huta Ludwika w Klecchach: brony, pługi, sortowniki do kartofli, bejcowniki, kultywatory, siewniki i parowniki; Uni-Wentzki Kunów: brony, pługi jednosobowe, pługi do okopywania kartofli, oraz zgrzebla i kultywatory; Fabryka maszyn rolniczych „Plon” w Lublinie: młockarnie, kieraty, pługi jednosobowe, wialnie, młockarnie bębnowe i sieczkarnie; Zakłady Mechaniczne w Lublinie (dawniej Wolski): młockarnie bębnowe, brony, wialnie, walce, sieczkarnie i kultywatory; Firma Gasner-Naidecke & Orłowski w Chel-

mle: wialnie, kieraty, młockarnie i sieczkarnie; Fabryka maszyn Dratt w Chelmie: wialnie, kieraty, młockarnie i sieczkarnie; Fabryka maszyn rolniczych Karol Fröhlich w Nowym Sączu: pługi wszelkiego rodzaju.

Pozatem dostarczane są dla wzmożenia produkcji rolniczej w Generalnym Gubernatorstwie maszyny rolnicze z Rzeszy. Zainteresowani w Generalnym Gubernatorstwie winni kierować swoje zamówienia na ręce spółdzielni rolniczych lub też do Wydziału handlu maszynami rolniczymi. Informacji udziela Centralny Wydział Rolnictwa przy urzędzie Generalnego Gubernatora.

18 szkół przemysłowych czynnych w okręgu radomskim.

Organizacja Izby Przem.-Handlowej w Radomiu. — Stworzenie podstaw życia gospodarczego.

Radom, 24 października. (pwp) Okręg radomski, jako geograficzny ródz Generalnego Gubernatorstwa obejmuje znaczną część przemysłu tej na wschód wysuniętej części Wielkiej Rzeszy. Z tych względów okręgowi radomskiemu przypadły szczególne zadania, nad wykonaniem których rozciąga Izba Przemysłowo-Handlowa specjalną opiekę.

Za czasów polskich Radom nigdy nie był siedzibą Izby Przemysłowo-Handlowej. Część okręgu radomskiego należała do Izby Przemysłowo-Handlowych w Sosnowcu, Łodzi i w Warszawie. Organizacja nowej Izby Przemysłowo-Handlowej, powierzona asesorowi Gurskiemu, napotykała na duże trudności; jedną z największych trosk był brak jakiegokolwiek materiału podstawowego. I tak na przykład nie było spisu adresów zakładów i przedsiębiorstw handlowych, czynnych na terenie okręgu.

Po stworzeniu finansowych podstaw dla zorganizowania Izby Przemysłowo-Handlowej, można było rozpocząć pracę. Z dn. 15 lipca rozpoczęła Izba w Radomiu swoją pracę, rozporządzając 20 współpracownikami; dziś jest ich już siedemdziesięciu.

Zadaniem Izby Przemysłowo-Handlowej jest narazie zarejestrowanie wszystkich zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw handlowych i warsztatów rękodzielniczych

i w związku z tem również rozciąganie kontroli nad opieką społeczną.

W Częstochowie otwarto ekspozycję Izby Przemysłowo-Handlowej radomskiej ażeby móc ten tak ważny okręg przemysłowy lepiej przetrzebić.

Naogół zadania Izby radomskiej odpowiadają zadaniom izb niemieckich. — Tak więc w ostatnim czasie przeprowadzono liczne kontrole zakładów w celu stwierdzenia, jakie istnieją możliwości ewentualnego przeobrażenia danego zakładu i jak dalece zakłady te mogłyby wydajniej pracować. Okazało się bowiem, że w niektórych wypadkach zakład przemysłowy nie posiadał własnej kalkulacji, a często nawet nie prowadził własnej buchalterji.

W obecnej chwili Izba Przemysłowo-Handlowa w Radomiu poświęca szczególnie uwagę rozbudowie szkolnictwa zawodowego oraz szkół przemysłowych, z których 18 jest już uruchomionych. Z wszystkich gałęzi przemysłu i handlu ściągnięto odpowiednio fundusze do rozbudowy Izby Przemysłowo-Handlowej.

Od dnia 15 lipca br. wydaje Izba Przemysłowo-Handlowa radomska biuletyn informacyjny, przeznaczony dla jej członków, w którym omawiane są i podawane do wiadomości wszelkie rozporządzenia i zarządzenia związane z jej zakresem działania.

Przywódcy gospodarki włoskiej w Gen. Gubernatorstwie.

(pwp) Kraków, 21 października. Prezydent włoskiej korporacji narodowej, rada rządowy dr Wolfino, odbywający ze sztabem swoich współpracowników, na zaproszenie grupy Rzeszy „Handel”, podróż po terenach włączonych pod suwerenność Rzeszy, oczekiwany jest wkrótce i w Generalnym Gubernatorstwie.

W trakcie pogłębiania i umacniania ścisłego kontaktu gospodarczego z zaprzyjaźnioną Italią, Generalne Gubernatorstwo, najbardziej na wschód wysunięta część terenów, będących pod suwerennością niemiecką, stało się przedmiotem wizyty czolowych fachowców gospodarki włoskiej.

Rada rządowy dr Wolfino przybędzie w dniu 29 bm. z Pragi, jadąc do Krakowa. W czasie swego pobytu na terenie Generalnego Gubernatorstwa, prezydent włoskiej korporacji narodowej poświęci najwięcej uwagi studjum zagadnień zaopatrzenia ludności przez handel. W dniu 31 bm. rada rządowy dr Wolfino kontynuować będzie z Warszawy swoją podróż inspekcyjną w kierunku Poznania.

Kasyno gry w Warszawie zostało otwarte.

(pwp) Warszawa, 23 października. W Warszawie urządzono — jak już donosiliśmy — w lokalach b. polskiego kasyna garnizonowego przy al. Szucha 29, kasyno gry dla ruletki i baccarat, które obecnie zostało oddane do użytku.

Już w pierwszym dniu zgromadziła się w urządzonych przez polskich architektów i rzemieślników salach kasyna, liczna publiczność. Polski personal kasyna rozporządzającego również zakładami restauracyjnymi, został szczegółowo dobrany i odpowiednio wyszkolony. Czysty zysk kasyna gry przeznaczony zostanie, po odciążeniu właściwych rządowych opłat, wyłącznie społecznym celom, mianowicie podzielony będzie w równych częściach pomiędzy Polski Czerwony Krzyż, Naczelny Komitet Pomocy Społecznej, oraz Warszawski Zarząd Miejski.

Wieczór poprzedzający dzień otwarcia zwiędzali urzędnicy wydziału skarbowego, oraz generalny dyrektor monopoli, na ich czele kierownik wydziału skarbowego przy rządzie Generalnego Gubernatora, prezydent Spindler i kierownik generalnej dyrekcji monopoli prezydent skarbowy dr Senkowski, jak również pełnomocnik szefa okręgu m. Warszawy Leist.

nych pokazów w powiatach Zamość i Radzyn, zostanie opublikowane w odpowiednim izasie w dziennikach, ewentualnie w okólnikach.

Dnia 24 października obędzie się w majątku Gumniska, głównego zarządu Gumniska koło Tarnowa, pokaz zbioru buraków metodą Pommeritzera.

„Przerabiali” skradzione rowery.

Złodzieje i paser powędrowali za kratki.

(pwp) Częstochowa, 24 października. — Przed sądem specjalnym w Częstochowie odpowiadało dwóch osobników nazwiskiem Wezowski i Wyporski za kradzież rowerów i paserstwo.

Wezowski dokonywał „na zamówienie” Wyporskiego w czterech wypadkach kradzieży rowerów i sprzedawał następnie skradzione rowery swemu „zeleniodawcy” po cenach podejrzanie niskich. Wyporski, utrzymujący warsztat ślusarski, zajmował się głównie skupem kradzionych rowerów, które „przerabiał” i sprzedawał dalej.

Wezowski, karany już kilkakrotnie za kradzieże, przyznał się do zarzucanych mu przestępstw i zeznał, że Wyporski zakupywał od niego wszystkie skradzione rowery. Także Wyporskiemu udowodniono jego czyny. W wypadku rozprawy wymierzono Wezowskiemu za kradzież rowerów karę 3 lat, Wyporskiemu za paserstwo karę 3 lat i 6 mies. ciężkiego więzienia.

(Jo) ADRESY APTEK, dyżurujących dzisiejszej nocy w Krakowie: Krowderska 74, tel. 149-56; Adolf Hitler Platz 22, tel. 137-04; św. Gertrudy 1, tel. 136-90; Długa 4, tel. 102-94; Krakowska 9, tel. 102-51; Kazimierza W. 78, tel. 154-55; Szczepańska 1, tel. 104-02; Senatorska 5, tel. 135-78; Lubież 7, tel. 121-82; Brodzińskiego 1, tel. 221-80.

STAN WODY NA WISLE w dniu 24-go października wynosił w Krakowie minus 293, w Zawichoście plus 103.

(Zet) POZAR WZNIECONY PRZEZ CHŁOPCA. Na folwarku w Pobiedniku W., gm. Igolomja (pow. Miechów), własność p. Ludwika Lisieckiego, spalił się dach na budynku folwarczym. Ogień wzniesił 12-letni Józef Medalski, bawiąc się zapalkami.

Z Warszawy i okolicy.

Zderzenie samochodu z tramwajem.

Samochód osobowy z czterema pasażerami, skręcający w Warszawie z ulicy przy ogrodzie Saskim na ulicę Marszałkowską, zderzył się przy wymijaniu większej grupy przechodniów z tramwajem linii 18.

Zderzenie było tak silne, że samochód przewrócił się do góry kołami, a kierowca wyrzucony został na jezdnię. Pomiędzy on śmierć na miejscu wskutek złamania podstawy czaszki. Pozostali trzej pasażerowie wyszli z wypadku bez szwanku.

Skradł konia razem z furmanką.

Na ulicy Ogrodowej w Warszawie zatrzymał jakiś osobnik, którego nazwisko nie zostało ujawnione, jadącego furmanką chłopca, którego prosił o przewiezienie niektórych przedmiotów. Przeprowadził on wieśniaka przez jakieś podwórze do oficyjny domu, gdzie go pod jakimś pozorem pozostawił, mówiąc, że zaraz powróci. Ponieważ przez dłuższy czas nie wrócił, udał się chłop z powrotem na ulicę, gdzie ku swojemu przerażeniu stwierdził, że skradziono mu konie z furmanką. Za sprawcą tej bezczelnej kradzieży wdrożono pościg.

Najbliższe pokazy maszyn rolniczych.

Kraków, 24 października. Dotychczas urządzane pokazy maszyn rolniczych i narzędzi znalazły w polskich kołach włościańskich tak żywe zainteresowanie, że postanowiliśmy pokazy te rozbudować i częściej powtarzać. Po ostatnim pokazie maszyn w Warszawie są w planie dalsze imprezy, a mianowicie:

28 października w Witkowicach, stacja Kłomnica, pow. Radomsko.

6 listopada w powiecie Zamość.
7 listopada w powiecie Radzyn.
Dokładne określenie miejsca przewidziana.

Co grają w kinach?

Kinoteatr „Wanda”
Kraków, ul. św. Gertrudy 5
wyświetla do czwartku, dnia 24 października br. film p. t.: 3488k
KOMISARZ FORST
Przebojowy dramat kryminalny.
W rolach głównych: Paul Dahlke, Hilde Weissner, Albert Hahn, Viktoria W. Baifaske. Szczegóły w afiszach. — Przed sprzedaż miejsce numerowanych na dowolny seans. 3577k

Wkrótce na ekranie muzyczny film:
„Nieśmiertelny walc”
W rolach tytułowych:
Maria Andersgast — Paul Hörbiger.
Twórca walców Jan Strauss pragnie ochronić swoich trzech synów, by nie szli w jego ślady i nie poświęcali się karierze muzycznej. 3577k

POSZUKUJE
eleganckiego
umeblowanego
POKOJU
z łazienką w nowym domu od zaraz albo od 1 listopada.
Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Na. 355k”. 355k

PIECE KAFLOWE

poleca 3413k
L. STOFF Kraków, Starowiślna 28.
Tel. 107-99.

WĘGIEL

kupujesz stosownie do obwieszczenia z dnia 27 sierpnia w Krakauer Zeitung w miejscach wyznaczonych przez Wydział Gospodarki Węglem.

Krakauer, względnie Warschauer Zeitung drukują obwieszczenia stosownie do rozporządzenia G. G. z dnia 23 lipca 1940 roku w języku niemieckim i polskim.
Cena prenumeraty miesięcznej tylko 4 złote 80 groszy.

Zamawiając przez pocztę Krakauer Zeitung posługuj się **Ponstowem Kontem Czekowym Zeitungsverlag Krakau-Warschau Nr. 624 Warszawa.**

„UNIVERSAL”
MATERIAŁY BUDOWLANE
KRAKÓW | WARSZAWA
Starowiślna 28 | Żurawia 24a
129-37 | Telefon 815-22

dzisiaj wzrosły może na 1/3. W roku 1913 przypadało na Anglika 14 funtów szt. długów państwowych. Wobec tego, że w Anglii nie doszło do inflacji po wojnie światowej, wynosiło zadłużenie Wielkiej Brytanji, licząc na głowę, 170 funtów, czyli największe zadłużenie wśród państw europejskich.

Pokrycie wydatków występujących nieoczekiwanie, uzależnione jest od zakresu możliwości działania, a ta jest w Anglii obecnie niewielka. Jak Anglia stara się pokryć to zapotrzebowanie gotówką? Podwyższone pośrednie i bezpośrednie podatki i wprowadza się obecnie podatek obrotowy. Wiadomo jednak, że podatki te doszły już do swojej ostatecznej granicy. Wciążnieto więc w orbitę opodatkowania nie tylko płacących zwykle podatki, ale również t. zw. ciułączy i to zarówno bogatszych jak i biedniejszych. W marcu b. r. wydano pierwszą pożyczkę wojenną w kwocie 300 milionów funtów, a w czerwcu wydano drugą pożyczkę z nieograniczoną sumą emisyjną, dla małego i średniego ciułącza stworzono specjalne papiery pożyczkowe „national saving certificates”, oraz „defends bonds”. W pierwszym roku wojny dało to źródło 750 milionów funtów, a więc jedynie 1/4 wydatków wojennych, przyczem trzeba zaznaczyć, że wpłaty stawały się z tygodnia na tydzień bardziej szczupłe. Na pokrycie większej części wydatków wojennych pozostał więc tylko kredyt krótkoterminowy. We wrześniu 1930 r. uchwalila Izba Gmin pół miljarde funtów kredytów wojennych. Było to zresztą tylko cześć formalnością, gdyż już dawno zarezerwował sobie rząd rozporządzenie kredytem w nieograniczonej mierze. W marcu znów uchwalono 700 milionów funtów, w lipcu trzecia porcja w kwocie miljarde, a przed kilkoma dniami czwarta, w kwocie dalszego miljarde. Wiadomo, jakie trudności w ministerstwie skarbu wywołały te kredyty i jakie skutki miały one w gospodarce narodowej. Jeżeli chodzi o inflację, to jakkolwiek jej nie ma w Anglii we właściwym słowa znaczeniu, to wielu ekonomistów angielskich uważa ją za pożądaną, bądź to w postaci jawnej lub ukrytej.

Sir Kingsley Wood, zonglujący obecnie między walką z angielskimi ciułączkami, starający się jakoś ulepszyć do ostateczności napięty system podatkowy i kroczący po linii dzielącej uformowane stosunki dochodowe i normalne ceny od spadnia w odmęt inflacji, niema łatwego zadania, to też dziwić mogą jego na początku zacytowane słowa. Niema też powodu cieszyć się ze wzrostu wydatków i z możliwości tego wzrostu, gdyż wydatki te to tylko ciężka konieczność, bez której aparat państwowy i wojenny nie dałby sobie absolutnie rady, ale wydatki te nie są twórcze, przeciwnie, są wybitnie konsumpcyjne.

KRONIKA

Przesyłki pocztowe nadawane zagranicą.

Kraków, 24 października. (pwp) Przy nadawaniu przesyłek pocztowych zagranicą nie przestrzega się często obowiązujących w tym kierunku przepisów. Zakazane jest: wrzucanie listów do skrzynek pocztowych, naklejanie znaczków przez nadawcę, używanie kopert z podszwawką, używanie niewłaściwego atramentu, tajnego pisma, umówionych leżyków i znaków pisma hebrajskiego oraz pisma sifonografowanego wszelkich systemów. Wszelkie przesyłki listowe zagranicą muszą być oddane przy okienku pocztowym. Oddawca winien wykazać się urzędowym wykazem, wzgl. dowodem osobistym, zaopatrzoną w fotografię (dowód pocztowy, karta tożsamości, paszport).

Pocztówki i listy wysyłane zagranicę winny być pisane wyraźnie i łatwo czytelną, możliwie na maszynie. Listy o treści handlowej dopuszczalne są wyłącznie w piśmie maszynowym lub druku. Listy treści niehandlowej zawierają mogą najwyżej cztery strony o wymiarach maksymalnych 210x297 mm.

Wykolejenie pociągu towarowego.

(pwp) Kraków, 24 października. Pomiędzy stacjami kolejowymi Lasek-Stenława na linii kolejowej Kraków-Zakopane, wykoleliło się w dn. 23 bm. w godzinach wieczornych 6 wagonów pociągu towarowego na wołnym torze z przyczyn dotąd nieustalonych.

Trzy wagony pociągu etoczyły się z nasyppu wdół. — Linja będzie w ciągu mniej więcej 20 godzin zamknięta dla ruchu. — Ruch pasażerski utrzymany będzie przez przesiadanie. Ofiar w ludziach nie zanotowano.

Pożar w Dziekanowie Polskim.

(pwp) Warszawa, 24 października. We wsi Dziekanów Polski pow. Warszawa, wybuchł z nieustalonych dotąd przyczyn na terenie majątku należącego do Staniława Zoneckiego pożar. Ogień rozszerzył się błyskawicznie, obejmując dwie sąsiednie stodoły ze zbożem i trzy stajnie.

Wzwaną straż ogniową po czterogodzinnej akcji zdołała pożar zlokalizować, nie dopuszczając do jego dalszego rozszerzania się. Spaliły się trzy stodoły wraz z nagromadzoną zbożem, trzy stajnie i dwie wnie, stanowiące własność Czesława i Stanisława Długołęckiego.

Wolne posady

DZIEWCZYNE z gotowaniem... druga do krów przyjmie...

MIESZKANIE, utrzymanie... za pomoc gospodarstwa domowego...

SEWACY, chłopak zostanie zaraz przyjęty...

INTELIGENNA, młody powierzona... wności, zamieszko...

NAUCZYCIELKA

wychowczyni, matura gimn... seminarijna...

Kupno

KUPIJE wszelkie znaczki pocztowe...

KUPIJE noszoną garderobę mekską...

GARDEROBE mekska, bielizna, obuwie...

AKWIZYTORÓW zaprowadzonych branży spożywczej...

POTRZEBNA panna, niemiecki perfekcyjny...

FRYZJER, męski, pierwszorzędnym, potrzebny...

EKSPEDIENTA z branży PAPIERNICZO-PIŚMIENNICZO...

MŁODA, pięknie zbudowana, potrzebna...

Posad poszukują

RUTYNOWY agent (podróżujący) w branżach...

UDZIAŁEM, lekcyj rosyjskiego, przyjmie każdą pracę...

KRESLARZ, budowlany i mierzni, drogowy...

HANDLOWIEC, bukieciarski, poszukuje posady...

SPEDYTOR, artystyczny, 20-letnia praktyka...

OGRODNIK, rolnik, handlowiec, pszczelarz...

PARCELE, sprzedam za 8.000 i 15.000...

SPRZEDAM, w mieście powiatowym pod Krakowem...

DOM, murowany, handlowy, centrum zdrowia...

KUPIJE, noszoną garderobę mekską...

GARDEROBE, noszoną i bieliznę, płacę najwyższe...

FRYZJER, męski, pierwszorzędnym, potrzebny...

EKSPEDIENTA, z branży PAPIERNICZO-PIŚMIENNICZO...

MŁODA, pięknie zbudowana, potrzebna...

UDZIAŁEM, lekcyj rosyjskiego, przyjmie każdą pracę...

KRESLARZ, budowlany i mierzni, drogowy...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

12 noży i widelców srebrnych...

KILIM, nowy do sprzedania, Słowackiego 88/6...

PALTO, ubranie, Starowiślna 28/33...

FUTRO, damskie „Pizma-ki”...

KUCHNIE GAZOWA, piekarnikiem...

SAMOCHOÓ, ciężarowy (Citroen) 4-cylindrowy...

PARCELE, ślicznie położona, przy tramwaju...

ZIEMIE, rolne, pierwszorzędne pod Krakowem...

PIEKNA, parcela, Wola Justowska...

FABRYKĘ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH...

PARCELE, willowa, UZBROJONA, koło BIANZA...

KAMIENICE, ulica FLORJAN- SKA...

PARCELE, 310 sążni, 19 frontów...

KAMIENIC, kilka nowych — komfortowych...

PARCELE, okazynie poleca Najstarsze Biuro Szachowska...

OBJEKT PRZEMYSŁOWY, kafiarnia, budynek 9x22 m...

POSZUKUJE, dla mojego klienta dwóch tapet...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...

KUPIJE, futro damskie — tylko w dobrym stanie...